

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ
ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: ЛІНГВІСТИЧНИЙ, ПРАВОВИЙ
ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТИ»**

(електронне видання)

27-28 березня 2020 року

Біла Церква
2020

Міністерство освіти і науки України

Білоцерківський національний аграрний університет

Факультет права та лінгвістики

Кафедра романо-германської філології та перекладу

Кафедра іноземних мов

Дебреценський університет (Угорщина)

Гомельський державний університет ім. Франциска Скорини (Білорусь)

Інститут Конфуція Київського національного університету ім. Т. Шевченка

Європейський інститут ім. М. Коперніка Університету економіки
в Бидгощі (Польща)

Федерація обмінів «Франція-Україна»

Університет Савойя Монблан (Франція)

Криворізький державний педагогічний університет

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Білоцерківський інститут економіки та управління ВНЗ «Університет «Україна»»

Міжнародна перекладацька компанія Translatel

Німецько-українське наукове Об'єднання ім. Юрія Бойка-Блохина в Мюнхені

Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий та психолого-педагогічний аспекти: матеріали Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, 27-28 березня 2020 року. Біла Церква: БНАУ. 122 с.

Збірник містить матеріали учасників Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий та психолого-педагогічний аспекти», що присвячені висвітленню широкого кола питань, які стосуються інтернаціоналізації вищої освіти.

Автори несуть відповідальність за достовірність фактів, цитат, посилань на літературні джерела та вживання власних імен.

<https://science.btsau.edu.ua/>

БНАУ, 2020

Резнік В.Г. Технологія змішаного навчання (blended learning): нові можливості та перспективи навчального процесу.....	56
Носенко М.М. Handlungs- und Interaktionsorientierung als wesentliche Prinzipien der Gestaltung von Aufgaben und Übungen beim DaF-Unterricht.....	58
Хахула Б.В. Іноземна мова як інструмент успішної діяльності сучасного аграрія в умовах міжнародної академічної мобільності.....	61
Дука М.В., Холодна М.М. Актуальність формування соціальної компетентності в умовах сучасної системи загальної середньої освіти.....	64
Коваль В.С. Дистанційне навчання у вищій освіті осіб з інвалідністю.....	67
Лобачова С.В. Особливості використання інтернет-ресурсів у організації самостійної роботи студентів.....	69
Рейда О.А. Перевернуте навчання як одна з ключових тенденцій освітніх технологій сучасності.....	71
Столбецька С.Б. Міжкультурний підхід у викладанні французької мови як іноземної.....	73
Денисенко І.І. Особливості появи та причини виникнення мовного бар'єру.....	75
Дворак В.Н., Гордеева Т.В. Особенности адаптации иностранных студентов в Белорусском университете.....	77
Хомчук О.П. Психологічні особливості рефлексії в підлітковому віці.....	79
Велика К.І. Застосування емоційно-сміслового методу у процесі навчання студентів немовних спеціальностей сільськогосподарського ЗВО.....	81
Дворак В.Н., Конаш О.В. К проблеме профессиональной самооффективности в психологии.....	83
Серпенінова Ю.С. Методичний потенціал комп'ютерних технологій у навчанні іноземних мов.....	87
Копейкина Д.А. Социальная поддержка во взаимосвязи с проявлением депрессивной симптоматики у туркменских студентов.....	89
Карпенко С.Д. Особливості вивчення ділових паперів на заняттях з української мови як іноземної.....	92
Товт І.С. Сучасні освітні технології навчання української мови у вищій школі.....	94
Шульська Н.М., Римар Н.Ю. Створення «навчальної майстерні» під час викладання лінгвістичних дисциплін у ЗВО.....	97
Лабінська Б.І., Никіфорчук Ж.В. Фразеологічні одиниці як компонент формування професійно орієнтованої компетентності в читанні майбутніх богословів.....	99
Баран Н.А. Внесок Олени Курило в розбудову українського термінознавства.....	102
Бровко Н.І. Реформування вітчизняної системи освіти: теоретико-правовий аналіз.....	105
Сімакова С.І. До питань інтернаціоналізації вищої освіти в Україні.....	107

Дана ситуація внесла свої корективи у викладання французької мови як іноземної та призвела до його глибокої трансформації. Місце та роль міжкультурної комунікації в навчальному процесі стали більш вагомими. Викладання й вивчення французької мови обов'язково передбачає викладання й вивчення французької культури. Цей мовно-культурний взаємозв'язок вимагає від викладачів та здобувачів вищої освіти застосовувати нові педагогічні підходи на заняттях, які, крім мовного та комунікативного аспектів, повинні також враховувати культурні та міжкультурні аспекти французької мови. Навчання мов сприяє позитивному відкриттю до культурного та мовного розмаїття, а складова «культурна компетенція» стала вагомою частиною у програмах викладання мов в новому міжкультурному контексті.

Рівень інформованості про культурне різноманіття визначає можливість доступу до культур своїх партнерів, що, зі свого боку, дозволяє більш успішно та ефективно розвивати ділові стосунки. Це найважливіше і найбільш делікатне завдання в підготовці майбутніх фахівців.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Niquet Gilberte. Didactiques: Enseigner le français, pour qui? Comment? Paris: Hachette-Livre, 1991, 224 p.
2. Porcher Louis. Le français langue étrangère. Paris: Hachette-Livre, 1995, 105 p.
3. Josette Virasolvit Université de Bourgogne/Cfoad, France URL: <https://gerflint.fr/Base/Chine8/Article6Virasolvit.pdf>
4. Martina Huber-Kriegler, Ildiko Lazar, John Strange. Miroirs et fenêtres Manuel de communication interculturelle. URL: http://www.ecml.at/documents/pub123aF2005_HuberKriegler.pdf.

УДК 159.9.316.6

ДЕНИСЕНКО І.І., асистент

Білоцерківський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ПОЯВИ ТА ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ МОВНОГО БАР'ЄРУ

Дослідження присвячене проблемі мовних бар'єрів, що виникають у процесі навчання та які є значною перешкодою для результативного формування компетентності у говорінні в студентів та випускників українських вишів під час вивчення іноземної мови.

Ключові слова: мовний бар'єр, психологічний бар'єр, лінгвістичний бар'єр, мобілізація, корекція.

Поняття «бар'єр» означає будь-яку перешкоду або заваду (також і під час комунікаційного процесу) та застосовується у багатьох галузях наукового знання. Термін «мовний бар'єр» при вивченні іноземної мови розуміється саме у психологічному контексті, як «індивідуальна, суб'єктивна неможливість

використовувати набуті знання у процесі говоріння, коли людині з деяких причин важко висловити те, що він хоче іноземною мовою при наявності відповідних знань» [2, 90 с.].

Таким чином, мовний бар'єр можна визначити як особисту персональну неспроможність студента залучити наявні у нього знання та вміння до комунікативної діяльності. Це прояв суб'єктивного характеру, що виявляється в реальній ситуації, демонстрацією якої є негативні емотивні переживання, які пов'язані з нервовим напруженням та блокують взаємодію, оскільки учасник спілкування не показує себе через нездійсненність вираження своїх ідей та думок. Внутрішньою психологічною перешкодою є небажання, боязкість, розгубленість, почуття тривоги та неповноцінності, студент у цьому випадку не володіє спонтанним мовленням.

Таким чином, мовний бар'єр відіграє дестабілізаційну роль – студент замовкає або вважає за краще говорити знайомою мовою. Окрім вищезазначених проблем у процесі стихійної іншомовної комунікації може виникати страх висловлюватись перед аудиторією, внутрішнє очікування критики та іронії, невпевненість здійснювати комунікацію з більш «просунутим» учасником спілкування та недостатній лексичний запас. Усі ці приклади свідчать про існування комунікативно-мовного бар'єра, який виявляється перешкодою для здійснення комунікації різномовних учасників.

Вчені та практики, які займаються проблемою виникнення та подолання негативних психологічних станів студентів у процесі вивчення іноземної мови, насамперед виділяють лінгвістичний та психологічний бар'єри.

Причини виникнення лінгвістичного бар'єра ґрунтуються на недостатньому знанні теоретичних, граматичних, а також лексичних норм мови, що вивчається студентами. Сюди можна віднести недостатній словниковий запас і невміння розпізнавати контекстуальні значення слів, невірне тлумачення іншомовних лексичних одиниць через специфіку морфологічної форми. Лексичним бар'єром можуть проявлятися прислів'я і приказки, які не можна перекладати буквально, оскільки вони мають свої еквіваленти у мові, що вивчається. Лінгвістичні труднощі можуть виникнути внаслідок недостатньої базової операційної бази, яка включає граматику і навички сприйняття мови на слух.[1, 90 с.]

Розглядаючи психологічний бар'єр, необхідно відзначити, що вивчення іноземної мови безпосередньо пов'язане з розумом та інтелектуальною активністю студента. Освітня діяльність базується на психологічному та особистісному потенціалі. Психологічний бар'єр – це поняття багатогранне і у свою чергу включає когнітивний, емоційний, операційний та мотиваційний види бар'єрів. В основі психологічного бар'єра лежать, перш за все, страхи, які безпосередньо пов'язані з особливостями характеру, низьким рівнем емоційної рівноваги й почуттям неповноцінності, сором'язливістю. Також, серед причин виникнення психологічного бар'єра можуть бути негативний попередній досвід вивчення іноземних мов та недостатня мотивація.

Таким чином, феномен «комунікативно-мовний бар'єр» та механізми його виникнення все більше набуває важливість вивчення на всіх стадіях навчання студентів. Подолання психологічних бар'єрів — це насамперед внутрішня робота самого студента, що пов'язана з мобілізацією внутрішніх ресурсів, а також створення викладачем іноземної мови умов, що сприяють корекції та повного усунення комунікативно-мовних бар'єрів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Фирсова И.В. Языковой барьер при обучении иностранному языку. Гуманитарные науки. Вестник Финансового университета. М., 2013. № 1. С. 89–92.
2. Харитоновна Е.В. Типы межкультурных барьеров и их языковое выражение. Вестник Иркутского государственного лингвистического университета. Иркутск, 2011. № 2. С. 203–209.
3. Чаплина Е.И. Стратегии преодоления психологических барьеров у студентов при изучении иностранного языка: автореф. дис. ... канд. психол. наук. Курск, 2006. 21 с.
4. Bartee J.W. Defences, Psychological. Encyclopedia of counseling. 2008. Vol. 1. P. 554–556.
5. Lauring J. Rethinking social identity theory in international encounters: language use as a negotiated object for identity making. International Journal of Cross Cultural Management. 2008. Vol. 8. 343 p.
6. Littlewood W. Foreign and Second Language Learning. Cambridge: Cambridge University Press. 1984. 122 p.

УДК 159.9.075.2

ДВОРАК В.Н., канд. пед. наук

ГОРДЕЕВА Т.В., магистрант

Гомельский государственный университет имени Францика Скорины, Республика Беларусь

ОСОБЕННОСТИ АДАПТАЦИИ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ В БЕЛОРУССКОМ УНИВЕРСИТЕТЕ

Результаты психологической диагностики, анкетирования свидетельствуют о том, что около трети иностранных студентов первокурсников имеют выраженные проявления социально-психологической дезадаптации. В статье раскрывается необходимость проведения специальных мероприятий, направленных на социально-психологическую адаптацию данной группы студентов.

Ключевые слова: социально-психологическая адаптация, университет, иностранные студенты, образовательный процесс, программа адаптации.

Иностранные студенты, приезжающие на учебу в Республику Беларусь, должны адаптироваться не только к новой образовательной системе, к университету, не только к особенностям проживания в общежитии и интернациональному характеру учебных групп и комнат в общежитии, но и к жизни в другой стране: к ее культуре, традициям, существующей общепринятой